

Konkurences neitralitāte publiskajos iepirkumos

Konkurences padome

Edgars Matulis

Konkurences veicināšanas nodaļas vecākais juriskonsults

2021. gada 28. oktobrī

Konkurences neitralitāte publiskajos iepirkumos

Pasūtītājam iepirkumos ir jānodrošina **godīgi konkurences apstākļi** starp tirgus dalībniekiem

Aplūkojamās tēmas:

Kā izpaužas konkurences neitralitātes pārkāpums publiskajos iepirkumos?

- Biežāk konstatētās neatbilstības
- Piemēri

Kā izvairīties no konkurences neitralitātes pārkāpuma?

- Tirgus izpēte kā priekšnosacījums
- Pasūtītāja rīcības brīvība
- In-house procedūras piemērošana
- Neregulētie iepirkumi

Kā izpaužas konkurences neitralitātes pārkāpums publiskajos iepirkumos

“Tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādei, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, **aizliegts ar savu darbību kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci**

Biežāk konstatētās neatbilstības iepirkumos:

1 Kvalifikācijas un tehniskajos noteikumos

2 Līguma izpildes termiņos

Par iepirkumu dokumentācijā iekļautajām prasībām

PIEMĒRS

Par dzeramā ūdens piegādi tika noteikta prasība nodrošināt ūdens statīvam skārienjūtīgu paneli, neizvērtējot citus iespējamus risinājumus mērķa sasniegšanai

PIEMĒRS

Darbu izpilde bija jāveic sešu mēnešu laikā no līguma spēkā stāšanās dienas, bet līgumā netika norādīts līguma spēkā stāšanās datums

Par iepirkumu dokumentācijā iekļautajām prasībām

PIEMĒRS

Kanalizācijas lūkām tika noteikta prasība pēc noteiktas organizācijas izdota sertifikāta (ārvalstu organizācijas), neparedzot iesniegt alternatīvus pierādīšanas līdzekļus (apgrieztās diskriminācijas nepieļaujamība)

PIEMĒRS

Lietotu sabiedrisko transportlīdzekļu iegādes iepirkumā tika noteiktas prasības, kuras varēja izpildīt ļoti šaurs piegādātāju loks

Kā izvairīties no konkurences neitralitātes pārkāpuma

“ Nenoliedzami pasūtītājiem ir rīcības brīvība iepirkuma dokumentācijā izstrādāšanā un prasību noteikšanā, tomēr minētā rīcības **brīvība nav absolūta**

Būtiskākie priekšnosacījumi:

- 1 Kvalitatīva tirgus izpēte ir kā priekšnosacījums konkurences neitralitātes ievērošanai
- 2 Pasūtītāja rīcībai ir jābūt vērstai uz noteiktā mērķa sasniegšanu
- 3 Ja pasūtītājam rīcības brīvības ietvaros pastāv vairāki iespējamie risinājumi mērķa sasniegšanai, tad pasūtītājam būtu jāizvēlas mazāk konkurenci ierobežojoši risinājumi
- 4 Būtisks ir pasūtītāja sniegtais skaidrojums par izvēlēto risinājumu

In-house procedūras piemērošana

Lai arī atbilstoši publisko iepirkumu jomas normatīvajiem aktiem ir pieļaujama in-house procedūra, tomēr **pasūtītājiem būtu jāizvērtē konkurences neitralitāte**

Vienlaikus nepieciešams ņemt vērā, ka, piemērojot konkrēto procedūru:

- 1 Var tikt radītas nepamatotas priekšrocības publiskas personas kapitālsabiedrībai
- 2 Tiek izslēgta tirgus dalībnieku iespēja pretendēt uz konkrētā pakalpojuma sniegšanu

Neregulētie iepirkumi

Publisko iepirkumu jomas normatīvo aktu nepiemērošana neprezumē,
ka tādējādi nav piemērojami citi normatīvie akti un pasūtītājiem pastāv neierobežota rīcības brīvība

Piemērojot kādu no publisko iepirkumu jomas normatīvo aktu izņēmumiem, vai, veicot «zemsliedzīga» iepirkumu, **ir saistoši arī citu jomu normatīvie akti**

- Konkurences likums
- Līgums par Eiropas Savienības darbību
- Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums
- Likums «Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā» u.c.

Konkurences padome

Brīvības iela 55
tālr. 67282865
pasts@kp.gov.lv

www.kp.gov.lv

Konkurences padome